ОБЩИНА ИВАНОВО
www.ivanovo.bg
7088 с. Иваново, Област Русе, ул. „Олимпийска” 75
тел.: 08116/22-53, факс: 08116/28-70, e-mail: obshtina@ivanovo.bg

Анализ на потребностите за личностно развитие на децата и учениците на територията на Община Иваново

Анализът на потребностите за личностно развитие на децата и учениците на територията на община Иваново има за цел да анализира и идентифицира предизвикателствата, стратегическите цели и необходимите дейности в областта на подкрепата на това развитие.

На територията на община Иваново функционират три основни училища и една детска градина с пет филиала. По данни от Националната електронна информационна система за предучилищно и училищно образование (НЕИСПУО) в началото на учебната 2024/2025 г. в същите са записани и ще се обучават 273 деца. Всички те имат потребности, които трябва да бъдат задоволени.

Предучилищната възраст е период на бурни промени в личностното развитие на децата. Основната дейност, която осъществяват в този период от развитието си е игровата. Чрез нея те осъществяват контакти с връстници и формират определени норми на поведение. Важни фактори за формиране на личностното развитие на децата са: възпитателната среда, която се гради в семейството; възпитателната среда в детската градина и нормите на поведение от заобикалящия ги външен свят.

В ДГ „Ален мак“ функционират 7 групи, в които са записани деца на възраст 2-7 години. В детското заведение има деца от различни етнически групи. Няма данни за етническа и друга дискриминация.

За назначаването на психолог, логопед, ресурсен учител и др. специалисти необходими в процеса на приобщаващото образование, детската градина не разполага с необходимите средства и разчита на участие в проекти.

За реализиране на общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие от началото на учебната 2024/2025 г. в детската градина работят психолог и логопед, назначени по проект BG05SFPR001-1.003-0001 „Силен старт“. В началото на учебната година, след провеждане на обследване с участието на специалисти от РЦПППО-Русе се идентифицират децата със специални образователни потребности и децата в риск, за които се изготвят индивидуални планове за работа. С децата със СОП работи и ресурсен учител от РЦПППО-Русе.

В учебното заведение се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

За организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата, в началото на учебната

година със заповед на директора се определя координатор, който координира дейностите по предоставяне на обща и допълнителна подкрепа.

Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява в зависимост от индивидуалните потребности на всяко дете и е насочена към развиване на неговия потенциал и включва следните дейности:

• Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;

• Занимания по интереси;

• Грижа за здравето;

• Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителни затруднения;

• Поощряване с морални и материални награди;

• Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;

• Логопедична работа.

Общата подкрепа, която е насочена към превенция на обучителни затруднения включва следните дейности:

• Обучения чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език (провеждане на една допълнителна ситуация седмично по образователно направление БЕЛ, участие на детската градина в проект BG05SFPR001-1.003-0001 „Силен старт“ и Дейност 4 – „Обща подкрепа за личностно развитие за достъп и трайно приобщаване на деца в предучилищното образование“:

• Прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие;

• Индивидуална и групова работа при установени езикови и/или емоционално-поведенчески и сензорни нарушения;

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя в зависимост от плана за подкрепа на детето, в който се определят конкретните дейности.

Цели:

• Гарантиране на достъп до приобщаващо образование на всички деца в детската градина, независимо от техните силни и слаби страни и осигуряване на възможност за постижения и успех;

• Подкрепа на самостоятелната активност на детето, с което да се постигне овладяването на важни житейски и социални умения;

• Активно участие и вариативност при организацията на образователно-възпитателния процес;

• Партньорски отношения с родителите.

За да е ефективен учебно-възпитателният процес е необходимо чрез равнопоставеност, взаимодействие и сътрудничество всички, които изграждат света на детето да работят заедно. За да се постигне висока социална ефективност в предучилищното образование се изисква да има взаимодействие и комуникация между детска градина, семейство, общество с една единствена цел - гражданско образование и възпитание.

Социологизиращата функция на семейството трудно може да се компенсира с други фактори. При посещение на детската градина, детето формира своя личност, попадайки в нови за него ситуации, последващи след себе си и промяна в поведението му. В този смисъл предучилищното възпитание е базисен етап в развитието на

личността, а именно - детето изгражда своите първи жизнени компетенции. Важен аспект е взаимодействието с обществеността.

В Закона за предучилищното и училищно образование е дефинирано, че институциите в системата за предучилищно възпитание осигуряват подкрепа за личностно развитие на децата съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

От тук произтичат и предизвикателствата пред педагогическия колектив на Детска градина „Ален мак" с. Иваново, както следва:

1. Изработване на методика за личностното развитие на децата;
2. Изграждане на позитивен организационен климат за реализация на изработената методика;
3. Равен достъп и приобщаване на всяко дете;
4. Развитие на позитивна дисциплина, с цел развитие на общността;
5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
6. Съхраняване на етнокултурното многообразие – в детската градина има деца от различни етноси;
7. Иновативност в педагогическите практики.

Очертаващите се стратегически цели за постигане на ефективно личностно развитие са:

1. Грижа за здравето на децата;
2. Прилагане на Методика за ефективна обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата;
3. Полагане на основите на учене през целия живот чрез осигуряване на физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на децата;
4. Създаване на условия за успешно преминаване на децата към училищно образование.

В детска градина „Ален мак"- с. Иваново има деца-билингви. За началото на новата учебна година има подадени данни за шест деца със специфични образователни потребности (СОП). От тук произтичат и дейностите за реализиране на основните стратегически цели:

1. Екипна и унифицирана работа на педагогическия персонал;
2. Формиране на целеви групи за реализация на целите:

- деца, включени в процеса за ранно оценяване;
- деца в риск от обучителни затруднения;
- деца със СОП

3. Активно включване в този процес и на родители – не бива да се допуска отчуждаването им от учебния процес. Това би довело до предаване на негативно влияние върху децата и реализацията на стратегическите цели;
4. Разработване на допълнителни модули за деца, които не владеят български език.

Училището е втората по важност среда за развитие на децата след семейството. Неговата основна функция е не само образователна, приоритет е възпитанието им и

личностно развитие. През периода на обучение учениците от четирите основни училища от община Иваново имат нужда от подкрепа за личностно развитие.

В ОУ „Христо Ботев“ с. Щръклево подкрепа за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик. За учебната 2024/2025 година към момента са записани 18 ученици със специални образователни потребности, които са със затруднения в обучението. В началото на учебната година са създадени екипи за подкрепа на личностното развитие за всеки от тези ученици. С учителите се обсъждат специфичните обучителни затруднения, системно се обменя информация относно поведение, умения и успеваемост, уеднаквяват се изискванията и се консултират при усвояване на различни форми и техники на работа. Осигурен е и оборудван кабинет за ресурсно подпомагане, където ресурсните учители от Регионалният център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – Русе провеждат занятията си. От тази учебна година, той е оборудван и с интерактивен дисплей, с който педагогическите специалисти провеждат интересни образователни занимания на учениците със СОП.

През изминалата учебна година индивидуалните учебни програми на учениците със СОП са изпълнени. Те са усвоили знания, умения и компетенции по заложените в плана задачи по предметите, но срещат затруднения при прилагане на наученото. Учениците имат необходимост от предоставяне на подкрепа за личностно развитие в условията на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията в училище.

ОУ „Христо Ботев“ с. Щръклево се осигуряват дейности и за обща подкрепа на личностното развитие. Училището участва по проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“, Дейност 4 „Допълнителна подкрепа за обща подкрепа за достъп и трайно приобщаване в училищното образование“. Извършва се допълнително обучение по български език и литература и математика на ученици от I до VII клас. Също така се извършва и допълнително консултиране по всички учебни предмети. Използват се като средства за личностно развитие и обща подкрепа като занимания по интереси, съобразени с потребностите на учениците във всички класове. На лице е ефективна екипна работа и сътрудничество между училището и отдел „Закрила на детето” към ДСП - Две могили и гр. Русе и представителите на РУ на МВР - Две могили при необходимост за преодоляване на проблемно поведение сред учениците – провеждат се беседи с органите на реда. В ОУ „Христо Ботев“ с. Щръклево ежедневно се полагат грижи за здравето на учениците, предоставени от медицинско лице.

При ОУ „Васил Левски” с. Тръстеник приоритетна цел е да се анализира и идентифицира предизвикателствата, стратегическите цели и необходимите дейности в областта на подкрепата на това развитие.

За учебната 2024/2025 година в институцията са записани 20 деца (11 в начален етап и 9 в прогимназиален).

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността. Разнообразието от потребности на учениците чрез активиране и включване на ресурси, които са насочени към елиминиране на трудностите и научаването им как да се адаптират и реагират на всички аспекти от живота на общността. Институциите в системата на училищното образование осигуряват

подкрепа за личностно развитие на учениците съвместно с държавните и местни организации и структури. Приоритетна цел е овладяването на писмения и говорим книжовен български език. Това е в резултат от преобладаващия брой ученици от турски и ромски произход, така наречените ученици-билингви.

Основните цели пред ОУ „Васил Левски" с. Тръстеник са: подкрепа за личностно развитие на ученика; изграждане на позитивен организационен климат; утвърждаване на позитивна дисциплина и развитие на училищната общност.

Дейността на педагогическите специалисти при работа с учениците се основава на принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите. Работи се по превенцията за намаляване риска от ранно отпадане от образователната система.

На учениците се предоставя подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на уменията и способностите им. Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик. Общата подкрепа за личностно развитие се състои в екипната работа на педагозите, допълнителна работа за учениците, които не владеят добре българския език, допълнителни консултации, занимания по интереси, морални награди, дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.

Допълнителната подкрепа от страна на педагогическия персонал включва работа с ученика по конкретни случаи. В училището се обучават две деца със специални образователни потребности, за които ползваме помощта на ресурсен учител от РЦПППО гр. Русе. С общи усилия и екипна работа педагозите успяват да разкрият силните и слаби страни на всеки един ученик. Съвместната дейност с родителите има за цел да разреши съществуващи проблеми. Трудностите, пред които се изправя ръководството са от една страна при работата с учениците, а от друга с неразбирането от страна на родителите им. Училището предлага и организация на комбинирана форма на обучение на деца със СОП или ученици с изявени дарби. Най-важното, което всеки един ученик трябва да осъзнае, е своите силни страни, за да придобие увереност, че може да се справи с всяка трудност и да изгради общочовешки ценности.

В ОУ „Никола Йонков Вапцаров" с. Иваново не се обучават ученици със специални образователни потребности, от което следва, че подкрепата за личностно развитие, която училището осигурява на своите ученици е обща. Тя се изразява в осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията на учениците съобразно индивидуалните им потребности. За предоставяне на общата подкрепа ще се използват:

- Екипна работа между учителите;
- Възможност да се предоставя на учениците допълнително обучение по учебни предмети;
- Консултация извън редовните учебни часове;
- Кариерно ориентиране;
- Организиране на занимания по интереси;
- Наличие на библиотечно-информационно обслужване;

- Грижа за здравето;
- Система за поощряване на постигнатите резултати чрез морални и материални награди;
- Включване на дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемно поведение;
- Работа с психолог, логопед, педагогически съветник и др.

Както в ОУ „Васил Левски“ с. Тръстеник, така и в ОУ „Никола Й. Вапцаров“ с. Иваново педагогическите специалисти при работата си с учениците се придържат към принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите. Стратегическата цел е превенция за ранно отпадане от образователната система предвид основния етнос на учениците, посещаващи училището.

Допълнителната подкрепа от страна на педагогическия персонал включва работа с ученика по конкретни случаи. Съвместната дейност с родителите има за цел да разреши евентуални проблеми.

ОУ „Никола Й. Вапцаров“ с. Иваново отчита необходимостта от ангажиране на доброволци в дейности, насочени към приобщаването на ученици в риск, ученици в неравностойно положение и подпомагането им да намерят и заемат своето място в училищния живот и обществото. Училищното ръководство планира конкретни мерки и счита за полезно участието на учебното заведение в проект като партньор, който цели организиране и провеждане на редица мероприятия. Идеята е да се обединят няколко училища с висока концентрация на уязвими групи, за да се подобри интеркултурната комуникация за учене в мултикултурна среда в образователните институции.

Училището в с. Иваново се е ориентирало към съвместни дейности с културни институции (театри, музикални и спортни мероприятия, посещение на музеи и галерии). Учебното заведение е продължило разяснителните кампании, чрез които е внесло повече яснота за начина, по който протича процеса на приобщаване. Неразделна част от това са били срещите на педагогическия съвет, работни съвещания, вътрешноинституционални форми на квалификационна дейност, както и ежедневни срещи и разговори с родители.

Предвидено е да се разработят индивидуални учебни планове, ако в учебното заведение постъпи дете със СОП. Училището предлага и комбинирана форма на обучение за такива ученици или за ученици с изявени дарби.

Най-ценното, към което всеки един педагогически специалист се стреми в работата си е всеки ученик да осъзнае своите силни страни, за да придобие увереността, че може да се справи с всяка трудност и да изгради общочовешки ценности.

В заключение на гореизложеното става ясно, че всички училища на територията на община Иваново имат нужда от психолози, които да бъдат назначени и да осигурят професионална подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на територията на община Иваново. За всички ученици са осигурени допълнителни занимания по интереси, работи се съвместно с родителите им. Обръща се внимание на индивидуалността на децата и учениците. Ръководствата на детската градина и

училищата в едно с педагозите полагат усилия да приобщят всички деца, както и децата със СОП към нормалния начин на живот, като се стараят да им осигурят обстановка и атмосфера, които по нищо да не ги дискриминират и те да не се чувстват отхвърлени от обществото.